

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.

PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Felelősszerkesztő és kiadó:

MÜLLER KÁROLY

Főszerkesztő:

Dr. SIMA ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Postatakarékpénztári csekk száma: 52.008.

Lapzárta csütörtökön délután 12 órakor

Elég volt már...

Az ellenséges propaganda újabb hazugság hadjáratát akart beugratni, idegen megszállásról suttozott, azt hitte, minden magyar azonnal ostobává válik és elhiszi ezt a régiszakállas-maszlagot. Ma a hazugságokat igyekeznek úgy eléd találni, hogy a valóság halvány színezetét varázsolják köréje. Most is egy ártatlan közigazgatási rendelkezéshez, a lakások katonai igénybevételéhez, amely minden esztendőben kiadott és kiadatik, kapcsolódik a régi álhír. Így gondolták el: ha egy csipetnyi újsághírt és egy bődületes hazugságot összekevernek és megetetik veled, máris olyan lesz, mintha nadragulyát ettél volna.

Lássunk tisztán. Mindig azt vizsgáljuk, mi volt a cél, amiért megetettük a nadragulyát velünk. Úgy látszik sokaknak fáj, hogy Magyarországon még zavartalanul folyik a munka, az emberek higgadtak és bizakodással néznek a holnap elé, mert tudják, jó erőben vagyunk. Tehát megakarják zavarani a munkát, fel akarják robbantani a nyugalmat, pánikot, zűrzavart akarnak kelteni, aztán jöjjön a pokol, a felfordulás, a bolsevizmus, mit bánják ők?

Össze akarják ugratni a fegyvertársakat. Milyen jó is lenne, a keleti front mögött és a Balkán félsziget mögötti területen, éppen most — Magyarországot szembeállítani a szövetségeseivel. Ők igen, ők kívánnak egy megszállást. Talán nem is mások. Kitudó lenne terveiknek! Ez még segítene, gondolják. És ha nincs, nem lesz, legalább suttoznak, beszélnek róla.

Egy hete folyik ez a suttozás és azóta lóg a levegőben, szinte már érezni súvító szelét: egy hatalmas pofon. Előbb utóbb elcsattan. Az fogja kapni, aki ilyen együgyűnek, ostobának, tudatlannak, bárgyúnak tartja a magyar közvéleményt, hogy ezt a suttozást elhiszi és megvadul tőle.

Lássunk tisztán. Idegen megszállás nem lesz, aminthogy semmiféle megszállás nem lehet, még az sem, amire ők annyira vágyakoznak. Az ősi magyar haza területén mindig és kizárólag a törvényes magyar államhatalom és a magyar honvédség szuronya lesz az úr. Most majd sokan tanulhatnak. A megtévesztettek, a jóindulatúak. És jó lesz, ha azok, akik ehhez az alattomos, aljas és kártékony robbantáshoz odaadják magukat a jövőben, vigyázzanak. A hazugnak és káromkodónak még akkor is kijár a pofon, amikor a régi és letűnt jampecvilágban vidáman, ellenállhatatlanul fecsegték-locsogták. Előbb-utóbb most is megkaphatják. Minél később, annál hatalmasabban.

Beliczey Miklós főispán nyitotta meg a Békésmegyei Repülő Egyesület első repülő-napját

Május 2-án tartotta első repülő-napját a vármegye legifjabb egyesülete, a Békésvármegyei Repülő Egyesület. A repülőnapot, amelyen a vármegye több előkelősége is megjelent, Beliczey Miklós főispán

nyitotta meg az alábbi szavakkal: „Az az akarat, bátorság, kitartás és becsületes munka, amely erről a repülőtérről a megdicsőült Kormányzóhelyettes Úr szellemében nagy lendülettel elindul, győze-

lemhez vezessen és boldog Magyarországot biztosítson.” A főispán lelkesedéssel fogadott szavai után káprázatos vitorlázó bemutató volt, legkiválóbb vitorlázó-repülőink részvételével.

A főispán elnökletével közellátási értekezlet volt Gyulán

Pénteken délelőtt nagyfontosságú közellátási értekezlet volt Gyulán, a vármegyházán Beliczey Miklós főispán, közellátási kormánybiztos elnöklete mellett. Az értekezleten a közellátási miniszter képviselőjében megjelent Jánky Gyula dr. közellátási osztálytanácsos, aki a főispán megnyitószavai után két és félórás előadás keretében ismertette a Jurcsek-féle rendelet végrehajtásával kapcsolatos tudnivalókat. Kimerítő előadásában minden részletében meg-

világította a rendeletet és értékes felvilágosítással kapcsolatos teendőket illetően.

Az értekezleten résztvettek a vármegye járásainak főszolgabírái, a megyei városok polgármesterei, a községek főjegyzői és a városok és községek közellátási hivatalainak vezetői, valamint a vármegyei közellátási bizottság tagjai teljes számmal.

A két és félórás előadás után minden járás részéről egy-egy megbízott a gyakorlati élettel

kapcsolatos észrevételeit tette meg. A vita során felmerült kérdésekre Jánky Gyula dr. miniszteri osztálytanácsos nyomban felvilágosítással szolgált. Azokkal a kérdésekkel kapcsolatosan, amelyekre a közellátási miniszter illetékes a válaszzal, ígéretet tett, hogy azokat haladéktalanul ismertetni fogja a közellátási miniszterrel, hogy érdemleges elintézkedést nyerhessenek.

A nagyfontosságú értekezlet a főispán zárószavaival ért véget.

A tanyavilág összes közigazgatási problémáit megoldja a készülő új törvény

A képviselőház általános érdeklődés közben megkezdte a tanyai közigazgatás újjászervezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. A javaslat vitáját a képviselők igen széles körben a legnagyobb érdeklődéssel kísérik.

A tanyai lakosság körülbelül 800 ezer főre tehető és ez a nép-reteg értékes nemzettartó erőt jelent. A belügyminiszter javaslatának indoklásában rámutat arra, hogy a tanyai település indítkája és előnye az, hogy a gazda munkaeszközeivel az ingatlanán van és így a lakóhely és a

munkahely közti távolság okozta idő- és energiaveszteséget kiküszöbölheti. A tanyai település hátránya viszont elszigeteltsége, nagy távolsága a közigazgatási központtól, a piactól, úgyhogy a tanyavilág munkaerejének kiesése veszteséget okoz a nemzeti termelésben. A tanyákon egészségügyi szolgálatról beszélni sem lehet és a tanyavilág a legelemibb közegészségügyi berendezéseket is nélkülözi. A belügyminiszter is megállapítja, hogy a községek és városok mai szervezetükkel tanya-

területükön a közigazgatás feladatát nem tudják ellátni.

Ezért vált szükségessé, hogy a tanyai lakosságnak közigazgatási hatóságokkal és közegekkel való érintkezését megkönnyítsék. A törvényjavaslat kötelezi az érdekelt városokat és községeket, hogy a törvény hatálybalépésétől számított egy esztendő alatt a tanyai települések közigazgatásának ellátásáról szabályrendeletet alkossanak. A közigazgatási ki-rendeltség megbízott tisztviselője önálló intézkedési jogkörrel rendelkezik.

Közellátási kérdések az alispáni jelentésben

Az elsőrendű közellátási cikkek a múlt hó folyamán általában kielégítő mennyiségben állottak rendelkezésre. A kenyér- és lisztellátás zavartalan volt és kisebb, különösen nem jelentős panaszok csak a kukorikaliszttal kapcsolatban merültek fel azért, mert egyes esetekben az ezekből sült kenyér minőségével a lakosság nem volt megelégedve. Ez a panasz azonban arra vezethető vissza, hogy vármegyénk lakossága ezen anyagok felhasználása tekintetében kellő jártassággal nem bír s így az első sütések nem jó minőségű kenyeret eredményeztek. A zsír- és szalonnaellátásban

különbözőbb zavar a múlt hó folyamán nem volt. Egyes községek bérhizlálási szerződések útján szükségleteiket biztosítani nem tudták, s így központi kiutalásokra vannak ráutalva. A szükséges mennyiségek biztosítása azonban ezeknél a községeknél is lehetővé vált.

A burgonyaellátás nem volt zavartalan, ami különösen azért vált jelentőssé, mert majd minden községben több van, akik gabonajeggyel voltak ellátva és rossz beosztás, valamint kellő előrelátás hiánya miatt már kenyér és liszt nélkül vannak. Ezeknek ellátására kenyér és liszt kiutalása

nem vált lehetségessé, miért is pótlásul kívánatos lett volna a burgonyával való kellő ellátás lehetősége.

Tejellátás tekintetében jelentkezték zavarok, mert a tejhozam a tavaszi hónapokban a legkevesebb és a szükségletet ezidőszert egyáltalában nem fedezi.

Ugyancsak zökkenők jelentkezték vármegyészerte a húsellátásban is, mert a sertésállomány a húsellátás szempontjából a tavaszi hónapokban alig jöhet számításba.

Ezen rovat alatt végül meg kell emlékeznem a tüzelőanyagokról, melyekben a tél folyamán hiányok jelentkezték.

Csendben zajlott le május elseje

Az idei május hó első éjszaka a komoly időkhöz mért komolyság, önmegtartóztatás jegyében zajlott le. Pedig az ifjúságnak most is hevesebben dobbant meg a szíve a szerelem hónapjának beköszöntésekor, repesett s szötte virányos, rózsaszínű álmait... Csak éppen külsőleg nem történt semmi. Itt-ott felhangzott ugyan egy-egy halk szerenádo, virág, májusia is előfordult, alapjában véve mégis csend volt, mert az ifjúság is megérezte, hogy nincs helye a virágos és erdőnek, maga vigdanának itthon, amikor távol töltünk, annyian szintén fiatalok, az orosz hőmezőkön gyűjtik a vörövirágot s a gyilkos fegyverek valószínűleg muzsikáját hallják. De csendes volt a másik ünnepelő réteg, a munkásság is: ünnepelt ugyan ezidén is, de milyen más-ként: komoly, céltudatos munkával, sok jószándékkal, igyekezettel, fokozottabb kedvvel a szebb, boldogabb jövődö hitében. Sőtba dobott minden jelszót ezúttal, mintahogy végleg elfordította tekintetét a múlt bűnös májusi emlékeitől.

A gazdasági cselédek járandóságainak új szabályozása

A gazdasági munkavállalók közül az éves gazdasági cselédek természetbeni járandóságainak kiszolgáltatására vonatkozó rendelkezéseket az 1870/1943. M. E. számú megjelent rendelet úgy módosította, hogy ha az éves gazdasági cselédnek a háztartásához önnél több olyan családtag tartozik, akinek külön kenyérgabonakeresménye nincs, az éves cselédek részére egyébként kiadható 12 q kenyérgabonán felül a hatodik és minden további ilyen családtag után még külön 2-2 q kenyérgabonát lehet természetben kiszolgáltatni, viszont finomliszt- és kenyérgabonára ezek a családtagok sem jogosultak.

A fenti ismertetésünkben — az akkori rendelkezéseknek megfelelően — azt írtuk, hogy az éves cseléd részére természetben csak 12 q kenyérgabonát lehet kiadni, ha azonban háztartásához önnél több olyan családtag tartozik, akiknek külön kenyérgabonakeresményük nincs, ezek finomliszt- és kenyérgabonát igényelhetnek. Az 1870/1943. M. E. számú rendelet folytán most a helyzet az, hogy az éves cseléd háztartásához tartozó személyek finomliszt- és kenyérgabonát egyáltalán nem kaphatnak; a külön gabonakeresményt nem bíró hatodik és minden további családtag után azonban az éves cselédnek kényérgabonajárandóságából a 12 q-n felül még 2-2 q természetben kiadható. A járandóságnak többi részét — az eddig is érvényben volt rendelkezéseknek megfelelően — a munkaadó készpénzben köteles kifizetni.

Koszorú, virágcsokor

megrendelhető

Krebs kertészetben

Szentandrási-út Telefon 117

Jönnék a repülők!

Hajtsuk végre az elsötétítési rendeletet

Az Országos Légvédelmi Liga e hónapban a miniszter rendeletére a megyei városokban kiképző tanfolyamot rendez a II. csoportba sorolt vagyontárgyak légvédelmi vezetői és parancsnokai számára, amelyen közsegünkkel többet vesznek részt.

A várható és esetleges légitámadásokkal kapcsolatban mindenkinek érdeke, hogy a légvédelemben reánk vonatkozó ismereteiben tájékozott legyen, nehogy egy váratlan támadás esetén súlyos árat kelljen fizetnünk nemtörődömségünkért és hanyagságunkért.

Elsősorban fontos teendőnk a lakások előírás szerinti elsötétítése. Az őszi támadások Debrecen fölött igyekező orosz repülők a tökéletesen elsötétített várost a környező erdők, puszták között nem bírták fellelni, így nagyon sok emberi élet menekült meg a biztos haláltól és sok anyagi kárnak vették elejét. Viszont egy más vidéken a tüzet rakó munkások, lámpafénnyel haladó kerékpáros életükkel fizettek elővigyázatlanágukért, mert a pilóták észrevették a fényt, jelentős célpontnak gondolták és megtámadták. E tekintetben nálunk nagy könnyelműség tapasztalható városunkban, mert 9 óra után is szándékosan elsötétítetlen ablakok fénylenek az éjszakában, messziről jó célpontnak szolgálva. Sokan megelégszenek az utca felüli elsötétítéssel, az udvarra nyíló ablakokat pedig egyáltalán nem sötétítik el. Azt hiszik, hogy csupán az ellenőrző közegek miatt kell elsötétíteni és nem a repülők miatt. Ezzel nem csak maguknak, de főleg szomszédaik biztonságát veszélyeztetik. Bizony megtörténhetik, hogy egy hanyag szomszéd miatt mások válnak a bombák áldozataivá.

Egyes városokban a légő közületek állandó ellenőrzést gyakorolnak és az elsötétítési rendelet megszegőit súlyosan megbüntetik.

vetik, villanyukat kikapcsolják.

Azt hisszük, mindenki megtudja érteni, hogy ez nem tréfádolog, ezt nem lehet kényeztetéssel elintézni.

A további fontos kellék az óvóhely, a pince kérdése. Pince hiányában a jól fedett árok is megfelel. Ezt is elő kell készíteni, a szükséges holmikkal felszerelni, hogy váratlan támadásnál ne kelljen hosszasan csomagolni és csak azután levonulni. Víz, homok, tüztűtő szerszámok készenlében legyenek, a padlásról minden éghető lom le legyen hordva.

Erre nézve a házcsoporthoz parancsnokok és a személyzet már ki lettek oktatva.

Az Alföld gazdasági életének igen jelentős veszélye lehet az úgy nevezett gyújtólapok ledobása, melyeket vizes állapotban dobálnak le az ellenséges repülők. Ezen cellulóidból készült vékony kockaszerű lapok foszfort tartalmaznak, mely reggelre megszárva magától meggyullad s felgyújtja a környéket.

A legbiztosabb védekezési mód az, hogy éjszaka megfigyeljük az ellenséges gépek irányát s még napfelkelte előtt vizes edénybe (valamilyen eszközzel, nem kézzel) felszedjük az esetleg elejtett gyújtólapokat és megsemmisítjük azokat.

Az állandó figyelés, készenlét, tökéletes elsötétítés, saját vagyunk és életünk fokozott oltalma egyszerűsággal biztosítható, ha a könnyelműségünkkel nem veszélyeztetjük szomszédaink életét.

Az úgy fontos, életbevágó, ezért megérdemli, hogy a legnagyobb komolysággal vegyük, mert nálánál a késő bánat sem tudja visszahozni az elpusztult életet és értékeket. Aki e tekintetben hanyag és könnyelmű, az megérdemli a legszigorúbb büntetést is!!

Mennyi élelmiszerkészlet tartható a háztartásokban?

A korlátozások életbeléptetése óta számos rendelet jelent meg, amely szabályozta a háztartásokban tartható készletmennyiségeket. A tojásból a magánháztartások személyenként legfeljebb 2 kg-t tarthatnak. Ennél több tojás egy magánháztartásban készletenként még átmenetileg sem lehet. Szappanból és mosóporból személyenként legfeljebb 2 kg-t szabad tartani, orvosok 3 kg szappant, vagy ennek megfelelő mennyiségű minden 10 dkg mosószappan helyett 25 dkg mosóport tarthatnak készenlében, de csak a saját személyükre. Amely háztartásnak ennél nagyobb készlete van, mosószappant, vagy mosóport mindaddig nem szerezhethet be, amíg a készlet személyenként 2 kg-ra nem csökkent. Cukorból, zsírból, lisztből és kenyérből a magánháztartásokban készletben tartható mennyiségeket közvetlenül nem határozták meg, akinek azonban bizonyos mennyiségeknél több van, mindaddig míg a minimumra le nem csökken, nem kaphat cukor, zsírt, és kenyeret. Akinek a birtokában 1 kg-nál több zsír, hús, szalonra van személyenként, zsírgyertyát nem veheti át, illetve azt visszaszolgáltatni köteles. Akinek a tulajdonában a finomliszt- és kenyérgabonák készlete előtti 2 kg-ot meghaladó mennyiségű finomliszt vagy száraztésztája van, akinek pedig 1 kg-ot meghaladó kenyérliszt van a birtokában, liszt, ill. kenyérgyertyát nem veheti át. Helyesebben, az ilyen személy részére kiadott jegyről a megfelelő számú szelvényt levágják. Babból, borsból, lencséből, hajdinából, mákból és cirokmagból senki sem vásárolhat többet, mint amennyit háztartásában ez év július 30-ig tényleg felhasznál. Ennél nagyobb mennyiség egy háztartásban csak akkor lehet, ha a háztartás östermelő és ilyen terményeket termel. A kenyérmagból készletben tartható mennyiséget közvetlenül nem állapították meg, azonban a kenyérgabonajegy bevezetése folytán gabonája csak annak lehet, aki ilyen jegyet kapott.

Május 8-án szombaton, 9-én vasárnap, és 10-én hétfőn.

AZ ÚJ FÖLDESÚR

Csontos, Jávör, Somlay, Egri Mária, Gordon Zs'a, Uray, Málly Gerő, Lázár Mária, Rózsahégyi, Maklár, Peéry Piri, Bilicsi Tivadar főszereplésével. — Jókai Mór regénye nyomán filmre dolgozták Hunyady Sándor és Gaál Béla.

Kiegészítésül: Magyar és UFA hirdók.

Május 12-én szerdán, 13-án csütörtökön

FEKETE GYÉMÁNTOK

Fősz.: Jávör, Törzs Jenő, Szelezky Z., Csontos, Rózsahégyi. Kiegészítő műsor: az olasz „LUCE” világhíradó.

Előadások kezdete hétköznap: fél 6, fél 8; vasárnap fél 2, fél 4, fél 6 és fél 8 órakor. Tel. 165.

Hírek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. templomban vasárnap délelőtti 10, délutáni magyar, az újtemplomban magyarnyelvű istentisztelet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban vasárnap d. e. 8 órakor diákmissze, 9 órakor csendesmise, 10 órakor szent-beszéd, nagymissa. Délután 3 órakor ájtatosság. Köznapi misék 1/4 8 órakor.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtti 10 órától az Arvaház dísztermében.

— **Betegszabadságon a főjegyző.** Vitéz Biki Nagy Imre községi főjegyző kedden délután rosszul lett s állapota annyira aggasztónak látszott, hogy beszállították a békéscsabai kórházba. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy idegkimerüléssel kapcsolatos szívgyengeség lépett fel a főjegyzőnél, mit csak hosszabb pihenővel lehet kikúrálni. — A népszerű főjegyző éppen ezért orvosai tanácsára valószínűleg 6 hétig betegszabadságon marad.

— **Orvosi hír.** Dr. Simkovich György orvos és fogorvos katonai szolgálatából megérkezett és rendelkezéseit megkezdte I. Deák Ferenc-utca 14. szám alatt. 736

— **Anyák napja.** Az ev. elemi iskolák tanulósága május 15-én szombaton délután 3 órai kezdettel tartalmas műsorú „Anyák napja”-t rendez az egyház dísztermében.

— **Tanítói gyűlés.** A békési ev. egyházmegye tanítói kara május 6-án Kondoroson tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen a szarvasi ev. tanítók testületileg vettek részt. A közgyűlésen többek között Lelkes Pál igazgató-tanító előadást tartott.

— **Államosítják a hatósági állatorvosokat is.** A községi, városi és megyei orvosok államosítása után most sor kerül a helyhatósági állatorvosok államosítására is. Az erről szóló törvényjavaslatot április hó 29-én nyújtotta be a képviselőházba Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter.

— **Bevezetik az azonossági számot a felkezeleti anyakönyvekbe is.** A vallás és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében május hó 1-től kezdve minden születési anyakönyvi kivonaton és értesítőn, amelyeket az 1870. január 1. és 1895 október 1. közé eső időben vezetett születési, illetve keresztelési anyakönyvből kiállítanak, a cím felirat fölött fel kell tüntetni a gyermek azonossági számát is.

— **A közszolgálati alkalmazott is kérhet házassági kölcsönt.** Az Országos Szociális felügyelőség hivatalos tájékoztatója szerint különös méltánylást érdemlő esetekben a közszolgálati alkalmazottak is kérhetnek házassági kölcsönt. Az igénylés módja ugyanaz mint az egyéb foglalkozásúak kérelmének.

— **Felsőbőr nem műtőlpu cipőkre.** A Lábbeli Központ értesítette a vármegyei alispánjait, hogy számottevő bőrányagot utalt ki a bőrtalp felhasználása nélkül készíthető lábbelik gyártására. A bőrtalpat az ipartestületek osszák majd szét oly lábbelikészítő iparosok között, akik típuscipők gyártására eddig megbízást nem kaptak a Lábbeli Központtól.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik az orosz harc-
téren hősi halált halt szeretett jó fi-
unk gyászszertartásán résztvettek és
résztvételükkel felkerestek, ezúton
mondunk hálás köszönetet.
Szarvas, 1943. május hó.
vitéz Laborczói György és neje.
759

— **Hősitemetők gondozása.** A honvédelmi miniszter az ország területén lévő hősitemetők, sírok és emlékművek állapotáról és gondozásáról való rendszeres tájékozódás céljából beszámolót kér, amelyhez mintát mellékel. A beszámoló jelentésben fel kell tüntetni, hogy a temetőben milyen hősiemlékművek vannak, a hősi-sírok milyen síremlékekkel (sírkő, kereszt, fejta, stb.) vannak megjelölve. Az emlékművek és síremlékek milyen anyagból készültek és milyen felirattal vannak. Vannak-e még idegennyelvű felirattal, vagy idegen díszítéssel ellátott hősiemlékművek vagy síremlékek? Van-e még jeltelen, vagy ideiglenes kereszttel, fejjával megjelölt hősisír!

— **Ev. papnék konferenciája.** Május hó 5-én folyt le az ev. papnék megyei konferenciája az egyházi díszteremben, vitéz Stréter Ferenc budai lelkész vezetése mellett. Este 7 órakor evangelizáló előadás volt az ótemplomban, melyen Franciszti Nándor bekeszcsabai lelkész tartott írásmagyarázatot, a gimn. énekara Fasang Árpád vezetésével énekelt, az evangelizáló előadást vitéz Stréter Ferenc lelkész tartotta. A konferencia résztvevői megtekintették egyházunk és városunk nevezetességeit, és nagy elismeréssel nyilatkoztak a látottakról.

— **Meghosszabbították az óvodai foglalkozási időt.** A vármegyei tisztviselő elrendelte, hogy május 1-től hosszabbítsák meg az óvodai foglalkozási időt úgy, hogy az délelőtt 8–12-ig, délután pedig 3–6-ig tartson. A tisztviselő elrendelte a rendelet meghozatalánál szociális szempontok vezették, mert a hosszabb foglalkoztatás a szegényebb szülők részére lehetővé teszi, hogy nyugodtan vállalhassanak munkát.

— **Iskolaközi dalverseny.** A tavalyi sikereken felbuzdulva, Fasang Árpád zenetanár vezetése alatt az idén is megrendezték a tavaszi iskolaközi dalversenyt, mely május 16-án, vasárnap délután lesz megtartva a gimnázium udvarán. A dalosversenyen résztvesznek a helyi ev. és róm. kat. elemiiskolai tanulók is, a magasabb intézet mellett. Közelebbi műsort a jövő számban hozunk.

— **Az V–VI. osztályok vizsgái.** Az ev. belterületi elemi iskolák V–VI. osztályú tanulóinak vizsgái május hó 24-én lesznek megtartva. Délelőtt Borgulya Endre, majd ifj. Lipták Mihály tanulói vizsgáznak az ótemplomban, délután pedig Zima Pál és Szakács György tanulói vizsgáznak az újtemplomban.

— **Befőzési cukor.** Értesülésünk szerint a kormány ezidén korábban bocsátja ki a befőzési cukor rendeletet, hogy a korai érésű gyümölcsök, mint az eper, cseresznye, meggy, ribizli, sárgabaráck is tartósítható legyen. A hír általánosságban nagy örömet kelt.

Megjelent az új fűtési rendelet

A Budapesti Közlöny május 1-i száma közli az iparügyi miniszter rendeletét a lakások és más helyiségek fűtése céljából történő tüzelőanyag beszerzésének és a tüzelőanyag felhasználásának korlátozásáról az 1943 május 1–1944 április 30. közötti időre.

A rendelet szerint a nem központi fűtéssel fűtött lakás fűtésére — külön engedély nélkül — a szobák és a lakók számától függően az alábbi pontértékben kifejezett tüzelőanyagmennyiség szerezhető be:

A lakás szobáinak száma	1	2	3	4	5 v. több
1	200	200	200	200	200
2	200	280	280	280	280
3	200	280	350	350	350
4	200	280	350	420	420
5 v. több	200	280	350	420	490

— **Javulást hozott az eső.** A rendkívül hosszú ideje tartó szárazság után végre kaptunk egy kis esőt, amely némileg felüdítette a növényeket és lehetővé tette a még hátralévő vetési munkákat. A növények már nagyon megéreztek a csapadék hiányát és a szárazság akadályozta az elvetett magok kikelését, valamint a már kikelt növények fejlődését. Az első eső óta állandóan borult égbolt még több esőt is ígér és reméljük nem is marad vele adós.

— **Lehet tábori csomagot küldeni.** Illetékes katonai helyről közlik, hogy a postahivatalok ismét felvesznek tábori postacsomagot. A csomagok 2 kilósak lehetnek s feladásuk kizárólag a kéksínű bélyegjegyes táboripostai levelezőlapok szelvényeinek felhasználásával történhetik. Az illetékesek nyomtatékosan felhívják a közönség figyelmét arra, hogy kizárólag csak azoknak a honvédeknek küldjenek csomagot, akik azt kérték. A csomagban romlandó tartalmú élelmiszer nem küldhető.

— **Hússértés tenyészkecskéket** osztanak ki kedvezményes áron. Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a hazai népies irányú hússértésállományunk minőségi színvonalának és termelőképességének emelése céljából a mezőgazdaság fejlesztésének nagy-szabású programja keretében mintegy 1500 darab törzskönyvelt hússértés származású tenyészkecskának kedvezményes áron való kiosztását határozta el. Az akciót a vármegyei (kirendeltségi) gazdasági felügyelőségek, illetőleg az Erdélyi Kirendeltség útján, a Hússértéstenyésztők Országos Egyesületének közreműködésével bonyolítják le.

— **Mindenki kötelessége a cserebogár irtása.** A tavaszi száraz és meleg időjárás hatására az ország egyes vidékein megjelent a cserebogár, bár rajzása nem országos, mert az idei év nem cserebogár-észlelő. Elő szokott azonban fordulni, hogy egyes helyeken már a cserebogár-észlelő években is megjelenik kisebb-nagyobb tömegben a cserebogár. A földművelésügyi minisztérium nyomtatékosan felhívja a figyelmet a cserebogár rendszeres irtására, annál is inkább, mert a mezőrendőri törvény ezt kötelezően előírja és a mulasztásokat szigorúan bünteti. A leforrázott és kiszáritott cserebogár baromfiel-ségnek is felhasználható.

Egy pontértékűnek az alábbi felsorolt tüzelőanyagokból a következő tüzelőanyagokból a következő mennyiségek felelnek meg:

Brenbergi, dorogi, egeresi, szurdoki, tatai, tokodi és zsidódi szén, vagy brikett 10 kg;

koksz és külföldi szén 8 kg;

komlói, nagymányoki és pécsi szén, salgótarjáni szénmedencéből származó szén 12 kg;

egyéb barnaszén 15 kg;

lignit 20 kg;

tüzifa 17 kg.

A fenti rendeletet mindenkinek pontosan be kell tartani.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Hamza Márton és Bokros Veronika leánya Veronika, Pribelszky Mihály és Batori Margit leánya Margit, Gulyás János és Skorka Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Uhlár Mátyás és Széklenár Mária fia György. Farkas Pál és Bogyis Judit fia András, Szpisjak Pál és Nyemcsok Anna leánya Zsuzsanna, Krajcsovics János és Dáda Anna leánya Judit, Zvara Mátyás és Lestyan Mária fia Mátyás, Hudák Mihály és Promok Mária fia György, Gulyás Mihály és Szpisjak Mária fia Mihály, Zelenák György és Lebák Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Bagi Pál és Majernik Mária leánya Mária, Bogdán József és Balog Julianna fia László, Hugyecz János és Nagy Mária fia János. — Elhaltak: Mucha Istvánné Fecske Zsuzsanna 57 éves, Sinkó Mária 20 napos, Lipták Pál 13 éves, Szuhaj Pál 16 éves, Ladóka Jánosné Jancsó Mária 57 éves korukban.

— **Nem szabad levágni az idej libát és kacsát szeptember 15-ig.** A közellátási miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében idej keltetésű libát, vagy kacsát szeptember 15-ig közfogyasztásra levágni tilos. Nem vonatkozik a tilalom a kényszervágás esetére, amikor az így levágott libát, vagy kacsát forgalomba hozni nem szabad ugyan, de a tenyésztő saját háztartásában felhasználhatja azt.

— **A kutyák szőrének lenyírását** javasolja a Mezőgazdasági Kamara. Sok ezer kg értékes szőrhöz jutnának ezáltal, amiből aztán pokrócokat, nemezcizmákat lehetne készíteni. A javaslat első-sorban a hosszúszerű kutyák, a különböző pulik lenyírását javasolja.

— **Tégla és tetőcserép ára.** A megállapított legmagasabb gyári alapár ezer darabonként első, második és a harmadik osztályú minőség szerint: kisméretű, tömör falazótégla 38, 34 és 27 pengő, nagyméretű 50, 45 és 35, hornyolt tetőfedő cserép (bármilyen néven kerül forgalomba) 67, 60 és 47, hódfarkú tetőcserép 50, 45 és 35 pengő. Ehhez az alapárhoz a visszacsatolt Délvidéken 25 százalékos, az ország egyéb területén 40 százalékos felár számítható. Ezenkívül még külön felszámítják a vasúthoz való szállítási berakási költségeket, azok mellékköltségeit és a forgalmiadóváltást. Az eladó gyár a vevő részére köteles

kiállítani és átadni az eladott áruk mennyiségét, minőségét, egységárát feltüntető másolattal készült számlát. A számla másolata a gyárnál marad. A kézhez kapott számla pedig hatóságilag ellenőrizhető.

— **Ez is vád!** Birói döntés értelmében házasságbontó oknak számít az, ha a férj megalázóan és naponta adja ki a koszpénzt feleségének.

— **Igyekezzen mindenki juhot tartani.** A földművelésügyi kormányzat azzal a felhívással fordul a magyar gazdatársadalomhoz, hogy igyekezzen minél nagyobb számban juhot nevelni. A mai hússzegény világban, amikor a bőrre és a gyapjára is olyan szükség van, nem lehet egyetlen olyan gazdasági udvar sem, amelyben ne legyen egy-két birka.

— **Végkielégítés üzletátvétel esetén.** Ha valaki átvesz egy üzletet és az alkalmazottait is, akkor nemcsak azon idő után köteles a végkielégítést megfizetni, melyet az átvett alkalmazott nála dolgozott, hanem azután az idő után is, amelyet elődjénél eltöltött. Ez a kötelezettség akkor is fennáll, ha az átvett alkalmazottat új szerződéssel alkalmazza tovább az üzlet átvétele.

— **Méhek munkája.** Négyezer vagón mézet termelt évente a magyar méhészet. A tavaszi nap-sugár felébresztette az állati társadalom kis munkásait és azok megkezdtek szorgalmas és megállás nélküli munkájukat.

KOCCINTÓ **Itt a jó bor!**
KOCCINTÓ **Itt a jó sör!**
KOCCINTÓ **Kóstolja meg,**
KOCCINTÓ **eljön többször**
KOCCINTÓ **II., Tessedik-u. 498.**
Cégt. Pribelszky András. o. 604

Sírkövek

készítését jutányosan vállalom.
Szarvas, II. ker. Bem-utca 212.
Szíves pártfogást kér
Demeter János kőfaragó
Keresztény vállalat. 631

Állandóan veszünk géptörő rongyot SZARVAS ÉS VIDEKE
kiadóhivatala, Müller-nyomda

TEMETÉSEKET
a legnagyobb gonddal végzem, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, a legnagyobb igényeket kielégítek. Halottszállítás, exhumálás nálam megrendelhető
Hantos György
temetkezési vállalkozó
II. kerület Beliczey-út 17.

Testedzés

— Nagyszalontai SC—Turul 2:1. A Turul győzelmi sorozatának vasárnap vége szakadt. A csapat formája alatt játszott, s még a balzerencse is hozzá szegődött. Az első félidőben szél ellen játszva is megússza a védelem gól nélkül. A második félidőben a csatársor a szél támogatásával sem tud eredményt elérni, a védelem meg kapkod s már 2:0-ra vezet az NSC. Ezután a Turul is lábrakap, s Kerekes II lövése a hálóba száll. A balzerencse nem hagyja el a csapatot, mert Károlyi szép hátrahúzott lövést és Kerekes II két beadását a kapufa menti. Ezután a bírót az NSC kapust kiállítja Károlyi utánarúgásáért, de az NSC nagyze-szerűen érti az időhúzást, úgy hogy csak egy lövést kell védenie a pótkapusnak. A Turul ezen a mérkőzésen talán kissé elbi-zakodottan szív és lelkesedéssel játszott, ez idézte elő a fenti eredményt. Reméljük a bajok vasárnapig rendbejőnek, s vasárnap Nagyváradi ismét a régi Turult látjuk.

— Szarvasi LE—Gyomai TK LE 10:0 (4:0). Góllövők! Horváth P. 4, Kovács II 2, Dukai Z., Horváth Z. 1 és Thern 1. Leventéink újból bebizonyították május hó 2-án a Gyomai TK LE-vel játszott levente bajnoki mérkőzésén, hogy nemcsak az atlétikában, de az labdarúgó sportban is sikeresen állják meg helyüket. Szívvel, lélekkel győzni akarással küzdötték végig a mérkőzést a csapat valamennyi tagja, aminek eredménye az elért szép győzelem lett. A SzLE felállítása: Polonszki. — Tóth, Kovács I. — Thern A., Urbányi, Gutyán — Bartyik, Horváth P., Kovács II, Dukai, Horváth Z.. A mérkőzést végig leventéink irányították s valamennyien legjobb tudásukkal igyekeztek pótolni a kevesebb gyakorlati képzettségüket a támadások irányításával. Vasárnap Kondoroson a Kondorosi LE labdarúgó szakosztályával mérkőzött össze erejüket a levente bajnokság harmadik fordulójában. Reméljük, hogy idegenben is tudnak úgy küzdeni, hogy győzel-mesen kerüljen ki a küzdalomból.

— Hunyadi—Rokka 2:0 (1:0) A békés-szentandrás Hunyadi vasárnap a békéscsabai Rokkal mérkőzött s azt 1:0-as félidő után 2:0-ra legyőzte. A békésszentandrás fiatalok győzelme ismét a lelkesedés és szív diadala volt. Sajnos a győzelem a jobb sorára érdemes csapat helyezésén, figyelem-mel arra a tényre, hogy az előtte álló csap-atok is győztek mitsem változtatott. Jövő vasárnap a Hunyadi Tótkomlóson játszik remélhetőleg tisztes eredménnyel.

Eredmények:

KoTE—MSE 1:1
GyTK—BISE 1:0
GyTE—OMTK 3:0
MÁV—GyAC 6:0

Az I. osztály helyezése.

1. N. MÁV.	22 19	— 3	64:21	38
2. MSE	21 11	5 5	42:33	27
3. GyTE	22 12	3 7	38:31	27
4. OMTK	21 12	1 8	42:38	25
5. GyAC	21 9	6 6	36:24	24
6. KoTE	22 10	3 9	42:43	23
7. TLE	20 10	2 8	45:33	22
8. BISE	21 10	1 9	32:34	21
9. GyTK	20 7	6 7	37:53	21
10. Turul SE	21 8	3 10	33:45	19
11. Rokka	22 8	2 12	35:39	18
12. NSC	21 8	1 12	38:56	17
13. Hunyadi	22 7	2 12	25:41	16
14. CASS visszavetett.				

— Halólos baleset. Gilyán Pál szarvasi születésű 46 éves kőmű-vessege május 5-én az egyik budapesti építkezésénél dolgozott, ahol a kiépített állvány, valami-lyen lazulás következtében össze-omlott és ő a romok alá került. Mire kiszabadították, már nem volt élet benne. A vizsgálat folya-matban van, hogy kít terhel a súlyos szerencsétlenségért a felelősség.

— Teacst. A szarvasi Protestáns Nőszövetség május hó 9-én vasár-nap este 7 órai kezdettel az egyházi díszteremben vallásos mű-soros teacstet rendez, amelyen 1.20 pengős műsormegváltással lehet részt venni. A műsoron sza-valatok, zeneszámok, jelenetek váltakoznak, természetesen szigo-rúan vallásos témakörben. A teán részt venni óhajtok cukrot vigye-nek magukkal.

Kihágási büntetések

Báró Dreschel Béla dr. szolgabíró rendőr-bíró tárgyalást tartott a napokban több ki-hágási ügyben, s az alábbi ítéleteket hozta. Steinfeld Miksa szarvasi zsidó fuvarost 4 napi elzárásra, átváltoztatható 30 pengőre ítélte, mert az illető mint özv. Weiczerné felesége tengertermését lovaival feleltette és így tengeri beszolgáltatási kötelezettségének eleget tenni nem tudott.

Dr. Kovács Györgyné volt csabacsüdi jelenleg már budapesti lakost 10 napi el-zárásra, átváltoztatható 200 P pénzbüntetés-re, mert az olajos magvakat nem megfelelő módon termelte.

Jambrik Mihály andródi lakost 4 napi elzárásra átváltoztatható 10 P pénzbüntetés-re, mert Szarvas közszékhelyében elso-tétítés idején kocsián egyáltalán nem használt jelzőlámpát.

Ugrik Géza orosházi lakos baromfikeres-kedőt 2 napi elzárásra átváltoztatható 10 P-re, mert Kondoroson a piacon az oda igyekvő és baromfiakat szállító kocsikat

megállította és így toladó magatartásával a forgalmat zavarta.

Berta István orosházi baromfikereskedőt 10 napi elzárásra átváltoztatható 50 pengő pénzbüntetésre, mert Kondoroson a piacon társait trágár szavakkal gyalázta.

Hunya András andródi lakost 18 napi elzárásra átváltoztatható 180 P pénzbüntetésre, mert tengeri beszolgáltatási kötelezet-nem tett eleget.

Gabriel György békéscsabai lakost 4 napi elzárásra átváltoztatható 20 P pénz-büntetésre, mert tengeri vetését napraforgó-val nem szegélyezte.

Krajcsi András békéscsabai lakost 4 napi elzárásra átváltoztatható 20 P pénz-büntetésre, mert tengerivetését napraforgó-val nem szegélyezte.

Ilj. Korim János szarvasi lakost 6 napi elzárásra átváltoztatható 30 P pénzbüntetésre, mert lovát az előjárásnál nyilván-tartásba való vétel végett nem jelentette be és így azt a loostályozás alól kivonta.

Hirdetmény.

A békésvármegyei alispán úr 9184/1943. ikt. számú rendelete alapján közhírré tesz, az előjárás, hogy folyó évi május hó 3-tól kezdődően a 413. számú Orosháza — szarvasi th. főközlekedési közút Orosháza — nagy-szakaszának visszavonásig tartó ideiglenes elzárását a 250.000/1929. B. M. rendelet 31. §-a alapján — az úttesten végzendő mun-kálatok miatt elrendeli.

Az elzárás tartamán az útszakasznak az átmenő forgalma — Gádoroson át — a Mezőtúr — szentesi th. közúton és az Orosháza — gádoros vic. úton bonyolítandó le.

Szarvas, 1943. április hó 20-án.

ELŐJÁRÓ SÁG

1560—1941. vgt. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Fisbein Soma ügyvéd által képviselt Szarvasi fakárékpénztár javára 200 P tőke és több követelés és járulékaik erejéig, amennyiben a követelésre időközben rész-lefizetés történt, annak beszámításával, a szarvasi kir. járásbíró 1941. évi 2372. sz. végzésével elrendelt kielégítési végre-hajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1941. évi nov. hó 20-án felül foglalt 3954 P-re becsült ingóságokra a szarvasi kir. bíróság Pk: 1559—1942. sz. végzésével az árverés elrendelteként, annak az 1908. évi XLI. tc. 20. §-a alapján a következő megnevezett: dr. Silberstein Gyula ügyv. ált. képvis. Pilszky Jánosné javára 810 P s jár., dr. Neu-mann Sándor ügyv. ált. képvis. dr. Neumann Sándor javára 97 P 43 f. s jár., továbbá a foglaltatok javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha ki-elégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük balasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán, Szarvas, I. ker. 253. házszám alatt leendő megtartására határidőül 1943. évi május hó 19. napjának délelőtti 10 órája tűzött ki, amikor a bíróság lefoglalt bűtorokat, ha-szonállatokat s egyéb ingóságokat a leg-többet ígérőnek, de legalább a becsár két-harmad részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvání-t.

Szarvas, 1943. évi ápr. hó 25.

GÖRBE PÉTER

744

kir. bír. végrehajtó

APRÓHIRDETÉSEK

Néhai özv. Laurenczy Jánosné örökösai-nek III, 139. szám alatti féltelke eladó, ér-deklődni III, 75. szám alatt. 731

II, 140. szám alatt ház eladó. 689

III. ker. 162. számú ház eladó. Arvabáz mellett. 700

Mezőtúri határban, túl a Körösön 22 katasztrális hold örökáron eladó. Érdeklődni lehet III, 230. 708

Eladó 5 hold föld tanyával II. külkerület 121/1. Érdeklődni ugyanott. 725

Eladó egy teljesen új cseresznyefa háló-szobabútor és egy keveset használt „Csepel 100” motorkerékpár Sovány János asztalos-nál I, 516. 728

5 és fél hold föld eladó Hegyesdülőben. Érdeklődni lehet Arnóczki Mátyásné-nál Csabacsüdi, tanya 62. 729

Egy drb lőgeregelye, egy drb ökrösszekér eladó. Gardakör irodájában. 730

III. ker. 438. sz. ház, ugyanott elsőrendű 10 hold föld eladó. 736

II. kül. ker. 87. számú tanya 14 hold földdel eladó. Kissebb részletekben is. 737

Eladó férfikerékpár jó gumival III. kk. 375 sz. 748

1 darab jókarban lévő 100. Csepel el-adó II. k. 250. 747

I. ker. 180 sz. ház eladó. Érdeklődni le-het III. ker. 158 sz. alatt. 746

Erős fiú bádógos- és szerelő-tanulóak felvétetik Hankiszna Plactér. 745

Vendéglő eladó betegség miatt üzletbe-rendezéssel együtt. Rácz István-nál Ócsód 947 szám. 743

IV. ker. 275 számú ház eladó. 743

Jó állapotban lévő 100-as Csepel motor-kerékpár eladó Krajner baromfikereskedő. Fürdővel szemben. 741

2 kat. hold föld tanyával együtt eladó. II. külker. 238. 740

150 ■-öles telek, ártézikút, pék és üzle-tek szomszédságában 28 termő gyümöl-csőssel eladó. I. ker. 570, 750

Vasalni házhoz mennék, vagy egyéb munkára is. I. ker. 431. 765

25 katasztrális hold legelő bérbe vagy feliből kiadó. Baginyi József Szarvas. 764

Magányos úr vagy magányos úrhölgy mellé ajánlkozik házvezetőnő. Cim a kin-dóban. 763

Eladó egy 200-as Mérai Puch motorke-rékpár prima gumikkal és ugyanott 15 m. spárta futószőnyeg, és egy gyalupad Békésszentandrás Bocskai-ut 2. 762

Nagy láda 7 zsák gabonára eladó I. ker. 28 szám. Ugyanott a fürdőidényre egy magányos hölgynek kedvezményes lakás ki-adó strand mellett. Iparművész-nő előnyben. 761

Több méhcsalád teljes felszereléssel és viaszokkal eladó II. külker. 230. 760

Nagy ház eladó III. ker. 162. sz. Arva-báz mellett. 758

Jókarban lévő zongora, kocsmal aszta-lok, padok, jégsekrény, üvegállvány stb. olcsón eladók. Érdeklődni özv. König Mór-né II. 497. sz. a. 757

Inkel-Kákán 5 hold szántó eladó. Jelent-kezni IV. 207. sz. a. 756

Eladó 1 db keveset használt jóminőségű békebelli posztó leventazubbony. Érdeklődni lehet IV. ker. 267 sz. a. 755

Eladó egy hálószoba-bútor III. ker. Jókai utca 141 sz. 766

Bruszniczki Pálnak Halásztelken 12 hold földje eladó. Érdeklődni II. ker. 166. 767

Varráshoz értő nő felvétetik állandó munkára I. ker. Szakács-u. 324. Litauszky-esernyőkészítő. 768

Férfi-varrógép eladó I. ker. Szakács-utca 324 sz. 769

NYOMATOTT MÜLLER KÁROLY KÖNYVNYOMDAJÁBAN, SZARVASON

Eladó ingatlanok:

SZÁNTÓFÖLDEK:

1 holdtól 70 holdig különböző nagyságban és minőségben.

BELTELKES LAKÓHÁZAK:

6.500 pengőtől 30.000 pengőig.

Vételre keresünk:

gyümölcsöst és szántóföldet 10 holdig, továbbá nagyobb birtokokat 400.000 pengőtől 1.000.000 pengőig.

Bővebb felvilágosítást nyújt a SZARVASI HITELSZÖVETKEZET ingatlanforgalmi irodája.